Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2618

2026 11 23

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2026/2618

2026 m. lapkričio 20 d.

dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms remti vykdant mirtinai jėgai panaudoti neskirtos karinės įrangos bendrus viešuosius pirkimus

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 41 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/509 ([1]) nustatyta Europos taikos priemonė (ETP), pagal kurią valstybės narės finansuoja Sąjungos veiksmus pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP), kad būtų išsaugota taika, užkirstas kelias konfliktams ir stiprinamas tarptautinis saugumas vadovaujantis Sutarties 21 straipsnio 2 dalies c punktu. Visų pirma, vadovaujantis Sprendimo (BUSP) 2021/509 1 straipsnio 2 dalimi, ETP turi būti naudojama finansuojant paramos priemones, pavyzdžiui, veiksmus, kuriais stiprinami trečiųjų valstybių ir regioninių bei tarptautinių organizacijų pajėgumai, susiję su kariniais ir gynybos reikalais;

(2) 2024 m. kovo 18 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2024/890 ([2]), remdamasi Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu dėl pagalbos Ukrainai fondo, Taryba iš dalies pakeitė Sprendimą (BUSP) 2021/509 – ETP bendra finansinė viršutinė riba 2024 m. padidinta konkrečiai Ukrainai skirta 5 000 000 000 EUR suma (einamosiomis kainomis), ir kuria siekiama užtikrinti tvarią ir nuspėjamą karinę paramą Ukrainai. Karinė parama Ukrainai iš tos specialios sumos turėtų būtų toliau teikiama atsižvelgiant į kintančius Ukrainos ginkluotųjų pajėgų poreikius, stengiantis sukurti kuo didesnę Sąjungos pridėtinę vertę bei papildant dvišales pastangas, be to, ji turėtų būti teikiama laikantis struktūriškesnio, veiksmingesnio ir pragmatiškesnio požiūrio, naudojantis intensyvesniais bendrais viešaisiais pirkimais iš Sąjungos gynybos pramonės, Norvegijos ir Ukrainos;

(3) vykdant intensyvesnius bendrus viešuosius pirkimus Ukrainos poreikiams patenkinti iš specialios sumos, turėtų būti naudojamasi gerai veikiančiomis nacionalinėmis viešųjų pirkimų struktūromis ir esamomis preliminariosiomis sutartimis. Vykdant reikiamos gynybos įrangos bendrus viešuosius pirkimus iš Sąjungos gynybos pramonės, Norvegijos ir Ukrainos, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, turėtų būti užtikrintas lankstumas tiekimo grandinėse, į kurias gali būti įtraukti veiklos vykdytojai, įsisteigę arba vykdantys gamybą už Sąjungos, Norvegijos ar Ukrainos ribų, užtikrinant, kad būtų deramai atsižvelgta į Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesus be jokių naujų ataskaitų teikimo prievolių nustatymo;

(4) pagal šią paramos priemonę turėtų būti skatinamos iniciatyvos, kurios suburtų Europos ir Ukrainos gynybos pramonės partnerius, be kita ko, pasitelkiant bendrąsias įmones, atsižvelgiant į Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesus. Šiuo atžvilgiu ir šios paramos priemonės tikslais bendri viešieji pirkimai bus susiję su sutartimis ir užsakymais, kuriuos sudarė ar pateikė bent dvi valstybės narės, laikydamosi vadovaujančių šalių metodo, arba bent viena valstybė narė ir Ukraina, arba juos vykdys viena valstybė narė ir juose dalyvaus bent vienos valstybės narės ir Ukrainos gynybos pramonės subjektai, arba juos vykdys Ukraina, o finansuos bent viena valstybė narė. Bendraisiais viešaisiais pirkimais taip pat taip pat turėtų būti galima apimti susijusius Europos gynybos agentūros projektus;

([1]) 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) 2024 m. kovo 18 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/890, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė (OL L, 2024/890, 2024 3 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) ši paramos priemonė grindžiama Ukrainos ginkluotųjų pajėgų prioritetiniais poreikiais, atsižvelgiant į prioritetinius reikalavimus, apie kuriuos pranešė Ukrainos misija ES per ES karinio štabo koordinavimo padalinį. Be to, 2026 m. spalio 7 d. Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai gavo Sąjungai skirtą Ukrainos prašymą padėti Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms įsigyti dronų, oro gynybos priemonių, šaudmenų, elektroninės kovos priemonių, radiolokacinės įrangos ir sprogmenų kategorijų pagrindinės įrangos;

(6) ši paramos priemonė įgyvendinama atsižvelgiant į Sprendime (BUSP) 2021/509 nustatytus principus ir reikalavimus, visų pirma laikantis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP ([3]), ir vadovaujantis pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis, jei šiame sprendime nenurodyta kitaip. Pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 26 straipsnio 7 dalį tikslinga, kad Taryba leistų šią paramos priemonę finansuoti papildomais įnašais, viršijančiais 50 % jos orientacinės sumos;

(7) Taryba dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi ginti, propaguoti ir užtikrinti žmogaus teises, pagrindines laisves bei demokratinius principus ir stiprinti teisinę valstybę bei gerą valdymą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nustatymas, tikslai, taikymo sritis ir trukmė

1. Nustatoma pagal Europos taikos priemonę (ETP) finansuotina paramos priemonė (toliau – paramos priemonė), pagal kurią teikiamos paramos gavėja yra Ukraina (toliau – paramos gavėjas).

2. Paramos priemonės tikslai yra šie:

a) prisidėti prie Ukrainos ginkluotųjų pajėgų pajėgumų stiprinimo ir atsparumo didinimo siekiant apginti Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą ir

b) apsaugoti civilius gyventojus nuo vykdomos karinės agresijos, teikiant greičiausiu būdu bendrai per viešuosius pirkimus nupirktą mirtinai jėgai panaudoti neskirtą karinę įrangą.

3. Siekiant 2 dalyje nustatytų tikslų, paramos priemonės lėšomis finansuojami bendri viešieji pirkimai, kuriuose įsigyjama mirtinai jėgai panaudoti neskirta šių rūšių karinė įranga:

a) dronai;

b) elektroninės kovos priemonės;

c) elektroninės kovos priemonės;

d) radiolokacinė įranga.

Paramos priemonės lėšomis taip pat finansuojamos susijusios mokymo ir transporto išlaidos.

([3]) 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. Nukrypstant nuo pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklių (toliau – įgyvendinimo taisyklės) 3 skirsnio 50 ir 50a straipsnių, šio straipsnio 3 dalyje nurodyt karinė įranga per bendrus viešuosius pirkimus perkama iš Sąjungoje, Norvegijoje arba Ukrainoje įsisteigusių ekonominės veiklos vykdytojų, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, ir turi būti Sąjungos, Norvegijos arba Ukrainos kilmės. Taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013 ([4]) 60 straipsnyje nustatytos kilmės įgijimo taisyklės. Karinė įranga, kurios svarbus gamybos etapas, kurį sudaro galutinis surinkimas, vykdytas Sąjungoje, Norvegijoje arba Ukrainoje, taip pat laikoma atitinkančia reikalavimus. Tų veiklos vykdytojų tiekimo grandinėse gali dalyvauti ekonominės veiklos vykdytojai, įsisteigę ar vykdantys gamybą už Sąjungos, Norvegijos ar Ukrainos ribų. Tuo tikslu atsižvelgiama į valstybių narių saugumo ir gynybos interesus.

5. Viešuosius pirkimus pagal šią paramos priemonę vykdo 4 straipsnio 2 dalyje išvardyti subjektai: vykdomi bendri viešieji pirkimai, kuriuose dalyvauja bent dvi valstybės narės, ar bent viena valstybė narė ir Ukraina, arba juos vykdo viena valstybė narė ir juose dalyvauja bent vienos valstybės narės ir Ukrainos gynybos pramonės subjektai, arba juos vykdo Ukraina, o finansuoja bent viena valstybė narė. Pastaraisiais trimis atvejais bendruose viešuosiuose pirkimuose leidžiama dalyvauti ekonominės veiklos vykdytojams, įsisteigusiems arba įrangą gamintiems Ukrainoje, išskyrus tuos atvejus, kai daugiau kaip 50 % tų ekonominės veiklos vykdytojų nuosavybės teisių priklauso trečiajai valstybei arba trečiosios valstybės subjektui ir dėl to daromas poveikis valstybių narių saugumo ir gynybos interesams. Šių veiklos vykdytojų tiekimo grandinėse gali dalyvauti ekonominės veiklos vykdytojai, įsisteigę ar vykdantys gamybą ne Ukrainoje. Tuo tikslu atsižvelgiama į valstybių narių saugumo ir gynybos interesus. Bendri viešieji pirkimai taip pat gali būti vykdomi įgyvendinant susijusius Europos gynybos agentūros projektus.

6. Paramos priemonės trukmės laikotarpis yra nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos iki 2028 m. birželio 30 d.

2 straipsnis

Finansinės nuostatos

1. Finansinė orientacinė suma, skirta su paramos priemone susijusioms išlaidoms padengti, yra 100 000 000 EUR.

2. Visos išlaidos tvarkomos vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 ir pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis. Kalbant apie toliau nurodytos kilmės karinę įrangą, nukrypstant nuo ETP įgyvendinimo taisyklių 3 skirsnio 50 ir 50a straipsnių, bendrų viešųjų pirkimų procedūrose gali dalyvauti tik ekonominės veiklos vykdytojai, kaip nurodyta šio sprendimo 1 straipsnio 4 dalyje.

3. Vadovaujantis Sprendimo (BUSP) 2021/509 29 straipsnio 5 dalimi, priėmus šį sprendimą paramos priemonių administratorius gali pakviesti teikti įnašus, sudarančius ne daugiau kaip 67 000 000 EUR. Paramos priemonių administratoriaus sutelktos lėšos naudojamos tik išlaidoms, neviršijančioms ribų, kurias Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigtas komitetas patvirtino susijusiuose paramos priemonę atitinkančiuose taisomajame ir metiniame biudžetuose, apmokėti. Ši paramos priemonė gali būti finansuojama papildomais įnašais, viršijančiais 50 % 1 dalyje nurodytos orientacinės sumos.

4. Su paramos priemonės įgyvendinimu susijusios viešųjų pirkimų sutartys ar užsakymai turi būti sudaromi arba pateikiami kuo greitesniu būdu. Išlaidos, susijusios su paramos priemonės įgyvendinimu, finansavimo reikalavimus atitinka nuo šio sprendimo priėmimo dienos iki 2027 m. gruodžio 31 d. Tinkamai pagrįstais atvejais, kai susiklosto nenumatytos ar išimtinės aplinkybės, pavyzdžiui, force majeure atveju, pristatymas turi būti įvykdytas ne vėliau kaip 2028 m. birželio 30 d.

([4]) 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

3 straipsnis

Susitarimai su paramos gavėju

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) sudaro būtinus susitarimus su paramos gavėju siekdamas užtikrinti, kad paramos gavėjas laikytųsi šiuo sprendimu nustatytų reikalavimų ir sąlygų – tai yra paramos teikimo pagal paramos priemonę sąlyga.

2. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos, įpareigojančios paramos gavėją užtikrinti, kad:

a) pagal paramos priemonę remiami Ukrainos ginkluotųjų pajėgų padaliniai laikytųsi atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės;

b) bet koks pagal paramos priemonę suteiktas turtas būtų tinkamai ir veiksmingai naudojamas tais tikslais, kuriais jis buvo suteiktas;

c) būtų vykdoma pakankama bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto priežiūra, siekiant užtikrinti jo tinkamumą naudoti ir prieinamumą operacijoms per visą jo gyvavimo ciklą;

d) būtų nuolat įgyvendinamos tinkamos priemonės siekiant užkirsti kelią pagal paramos priemonę suteikto turto galimam nukreipimui ir su tuo kovoti;

e) kad joks pagal paramos priemonę suteiktas turtas nebūtų prarastas ar be išankstinio vyriausiojo įgaliotinio sutikimo perduotas kitiems nei tuose susitarimuose nurodytiems asmenims arba subjektams.

3. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl pagal paramos priemonę teikiamos paramos sustabdymo ir nutraukimo tuo atveju, jei nustatoma, kad paramos gavėjas pažeidė 2 dalyje nustatytas pareigas.

4 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Vyriausiajam įgaliotiniui tenka atsakomybė užtikrinti, kad šis sprendimas būtų įgyvendinamas vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 bei pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis ir laikantis pagal ETP įgyvendinamoms paramos priemonėms būtinų priemonių ir kontrolės priemonių vertinimo ir nustatymo integruotos metodinės sistemos.

2. 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą veiklą gali vykdyti:

a) Čekijos Respublikos gynybos ministerija;

b) Danijos gynybos ministerija;

c) Prancūzijos gynybos ministerija;

d) Vokietijos gynybos ministerija;

e) Italijos gynybos ministerija;

f) Latvijos gynybos ministerija ar Valstybės gynybos logistikos ir viešųjų pirkimų centras;

g) Nyderlandų gynybos ministerija;

h) Lenkijos gynybos ministerija. Vidaus reikalų ir administravimo ministerija ar Vyriausybės strateginių rezervų agentūra;

i) Portugalijos gynybos ministerija;

j) Švedijos gynybos ministerija ar Švedijos gynybos medžiagų administracija.

5 straipsnis

Valstybių narių teikiama parama

Valstybės narės leidžia per savo teritorijas, įskaitant savo oro erdvę, tranzitu gabenti šio sprendimo 1 straipsnyje nurodytą karinę įrangą, be kita ko, vykti lydinčiajam personalui, laikantis Sprendimo (BUSP) 2021/509 56 straipsnio 3 dalies.

6 straipsnis

Stebėsena, kontrolė ir vertinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis stebi, kaip paramos gavėjas laikosi 3 straipsnyje nustatytų pareigų. Ši stebėsena vykdoma tam, kad būtų galima sužinoti apie 3 straipsnyje išdėstytų pareigų pažeidimų aplinkybes bei riziką ir padedama užkirsti kelią tokiems pažeidimams, įskaitant pagal paramos priemonę remiamų Ukrainos ginkluotųjų pajėgų dalinių vykdomus tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus.

2. Įrangos kontrolė po išsiuntimo organizuojama, kaip nurodyta toliau:

a) pristatymo patvirtinimas: ETP pristatymo pažymėjimus turi pasirašyti pajėgos galutinės naudotojos perleidžiant nuosavybę;

b) ataskaitų apie inventorių teikimas: paramos gavėjas kasmet pateikia nurodytų objektų inventorizacijos ataskaitą iki tol, kol Politinis ir saugumo komitetas (PSK) nebelaiko tai būtina;

c) patikrinimai vietoje, kurių metu paramos gavėjas turi suteikti vyriausiajam įgaliotiniui ir ETP auditoriams galimybę paprašius atlikti patikrinimus vietoje ir ETP auditus.

3. Baigus taikyti paramos priemonę, vyriausiasis įgaliotinis atlieka galutinį vertinimą, kad įvertintų, ar paramos priemone padedama siekti 1 straipsnio 2 dalyje išdėstytų tikslų.

7 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Įgyvendinimo laikotarpiu vyriausiasis įgaliotinis PSK teikia paramos priemonės įgyvendinimo šešių mėnesių ataskaitas pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 63 straipsnį. Paramos priemonių administratorius reguliariai informuoja Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigtą Priemonės komitetą apie pajamų ir išlaidų vykdymą pagal to sprendimo 38 straipsnį, be kita ko, teikia informaciją apie susijusius tiekėjus ir subrangovus.

8 straipsnis

Sustabdymas ir nutraukimas

1. PSK gali nuspręsti visiškai arba iš dalies sustabdyti paramos priemonės įgyvendinimą pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 64 straipsnį.

2. PSK gali rekomenduoti Tarybai nutraukti paramos priemonę.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2026 m. lapkričio 20 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

T. BYRNE